

Krzyż Wolności i Solidarności

<https://ipn.gov.pl/kwi/uroczystosci/21165,Uroczystosc-wreczenia-Krzyzy-Wolnosci-i-Solidarnosci-dzialaczom-opozycji-demokra.html>
30.04.2024, 22:06

Uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności działaczom opozycji demokratycznej z lat 1976–1989

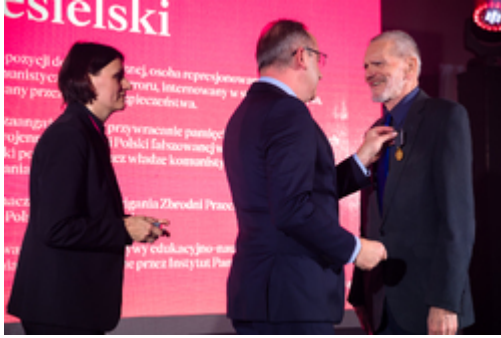
13 listopada 2023 r. w Sile pod Olsztynem miała miejsce uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, uhonorowania odznaczeniem dokonał zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

My dzisiaj, po ponad 30 latach od momentu, kiedy Polska po raz kolejny w swoich dziejach zaczęła wybijać się na niepodległość, patrzymy na Was jak na bohaterów. To Wy, podejmując te decyzje, decyzje przeciw życiowe, musieliście liczyć się z możliwymi konsekwencjami. (...) Często płaciło się za to życiem, czego doświadczali chociażby żołnierze niezłomni, czego doświadczali robotnicy Poznania i wybrzeża, czego doświadczali górnicy kopalni „Wujek”

– mówił podczas przemówienia zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Pomimo konsekwencji, z których odznaczeni zdawali sobie sprawę, podjęli ryzyko, niejednokrotnie narażając na niebezpieczeństwo również i swoich bliskich. Mimo to miłość do ojczyzny była silniejsza, aby była wolna i niepodległa.

Krzyżem Wolności i Solidarności zostali odznaczeni:

1. Helena Babicka
2. Teresa Kałuzińska
3. Jan Polakowski
4. Bożena Reszka
5. Władysław Walec
6. Krzysztof Jasiński
7. Grzegorz Kaucz
8. Aleksander Wołos

Ten krzyż to symbol pamięci od doznanych represjach,

zatrzymaniach, aresztowaniach i przesłuchaniach wyrokach sądowych, jakie wtedy zapadały. To pamięć o ośrodkach odosobnienia, aresztach, zakładach karnych. Pragnę podziękować w imieniu odznaczonych. Wyrazić naszą radość, wdzięczność, dumę, a także wzruszenie

– powiedziała w imieniu odznaczonych Teresa Kałuzińska, która m.in. w 1982 roku była zaangażowana w działalność podziemnych struktur NSZZ „Solidarność”.

Ponadto Medalem Reipublicae Memoriae Meritum odznaczony został działacz opozycji demokratycznej, represjonowany przez komunistyczny aparat terroru oraz inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa Wojciech Ciesielski.

Biogramy odznaczonych, którzy wyrazili zgodę na ich publikację znajdują się na stronie: [Odznaczeni KWIS](#)

***

Krzyż Wolności i Solidarności jest znakiem wdzięczności państwa polskiego dla osób, które swymi zmaganiem z systemem komunistycznym w latach 1956–1989 przyczyniły się do odzyskania przez Polskę niepodległości po półwieczu zniewolenia i zależności od Związku Sowieckiego.

Nie występowali wprawdzie z bronią w ręku, wyróżniani są jednak odznaczeniem nawiązującym do Krzyża Niepodległości, ustanowionego w II Rzeczypospolitej dla zasłużonych w walce o suwerenny byt naszej Ojczyzny, zwieńczonej zwycięstwem w 1918 roku.

Krzyż Wolności i Solidarności honoruje osoby, które dołączyły do bohaterów z początku wieku, tworząc kolejne ogniwo w łańcuchu pokoleń Niepodległej.

Damy i Kawalerowie Krzyża Wolności i Solidarności walczyli z systemem komunistycznym, który czynił wszystko, aby odebrać narodowi wartości tworzące nazwę odznaczenia: „krzyż” – to ponad tysiąc lat obecności chrześcijaństwa i współtworzenia cywilizacji łacińskiej, „wolność” – istotę polskości i „solidarność” – doświadczenie wspólnoty zrodzonej w sierpniu 1980 roku.

Sprzeciwiając się komunizmowi, wybierali męstwo. „Podstawowym warunkiem człowieka ku zdobywaniu prawdy, a tym samym ku likwidowaniu zła, którym jest kłamstwo, będzie zdobycie cnoty męstwa. Cnota męstwa jest przewyciężeniem ludzkiej słabości, zwłaszcza lęku i strachu” – mówił ks. Jerzy Popiełuszko.

Instytut Pamięci Narodowej wypełnia zaszczytne zadanie składania wniosków, na podstawie których Prezydent Rzeczypospolitej przyznaje Krzyż Wolności i Solidarności. Pamięć narodu o ludziach oddanych sprawie wolności i solidarności oraz nasza wierność tym wartościom są jednym z fundamentów niepodległości.

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowanie praw człowieka w PRL. Źródłem uchwalenia Krzyża Wolności i Solidarności jest Krzyż Niepodległości z II RP.